

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2021

326/2021

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden muiksi torjuttaviksi eläintaudeiksi nimettyjen eläintautien vastustamisesta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eläintautilain (76/2021) 32 §:n 4 momentin, 33 §:n 2 momentin ja 34 §:n 3 momentin sekä eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 9 §:n 2 ja 3 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa annetaan eräiden muiksi torjuttaviksi eläintaudeiksi nimettyjen tautien vastustamiseksi tarkemmat säännökset:

- 1) toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä tautitilanteen selvittämiseksi ja taudin leviämisen estämiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joista voidaan poiketa eläintautilain (76/2021) 32 §:n 3 momentissa tarkoitetulla poikkeusluvalla ja poikkeusluvan myöntämisen edellytyksistä;
- 3) toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä kunkin taudin hävittämiseksi; sekä
- 4) siitä, mikä on kunkin eläintaudin osalta riittävä tapa varmistaa, ettei eläintautia enää esiinny pitopaikassa tai muussa paikassa tai ettei eläintaudista enää aiheudu vaaraa.

Lisäksi tässä asetuksessa säädetään kiellosta rokottaa eläimiä eräitä muiksi torjuttaviksi eläintaudeiksi nimettyjä eläintauteja vastaan.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *virallisella eläintautiepäilyllä* eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettua aluehallintoviraston perusteltua eläintautiepäilyä;
- 2) *nautaeläimellä* eläintä, joka kuuluu johonkin sukuihin *Bison*, *Bos* (mukaan lukien alavut *Bos*, *Bibos*, *Novibos*, *Poephagus*) ja *Bubalus* (mukaan lukien alavut *Anoa*) kuuluvista sorkkaeläinten lajeista, sekä näiden lajien risteytyksenä syntyneitä jälkeläisiä;
- 3) *hevoseläimellä* eläintä, joka kuuluu johonkin sukuun *Equus* kuuluvista kavioläinten lajeista (hevoset, aasit ja seeprat mukaan lukien), sekä näiden lajien risteytyksenä syntyneitä jälkeläisiä;
- 4) *sikaeläimellä* eläintä, joka kuuluu johonkin heimoos *Suidae* kuuluvista sorkkaeläinten lajeista;

5) *lammaseläimellä* eläintä, joka kuuluu johonkin sukuun *Ovis* kuuluvista sorkkaeläinten lajeista, sekä näiden lajien risteytyksenä syntynyttä jälkeläistä;

6) *vuohieläimellä* eläintä, joka kuuluu johonkin sukuun *Capra* kuuluvista sorkkaeläinten lajeista, sekä näiden lajien risteytyksenä syntynyttä jälkeläistä;

7) *sentinelliporsailla* sikaeläimiä, jotka eläintaudin hävittämistoimenpiteiden jälkeen sijoitetaan tyhjennettyyn pitopaikkaan ennen varsinaisen eläintuotannon käynnistämistä ja joille tehtävillä tutkimuksilla pyritään varmistumaan siitä, ettei tautia enää esiinny pitopaikassa; sekä

8) *taudille alttiilla vesiviljelyeläimellä* lajia, joka on määritelty kyseessä olevalle taudille alttiiksi vesieläinten tiettyjen tautien vaikutuksen rajoittamiseen tähtäävien kansallisten toimenpiteiden hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 226 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja komission päätöksen 2010/221/EU kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) N:o 2021/260 liitteessä III.

Tässä asetuksessa käytetään myös eläintautilain 3 §:n ja tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ("eläinterveyssäännöstö") 4 artiklan määritelmiä.

2 luku

Pernaruton torjunta

3 §

Tautitilanteen selvittäminen epäiltäessä pernaruttoa

Eläintautilaissa tarkoitetun eläinterveysviranomaisen on eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkimuksen yhteydessä otettava verinäyte eläimestä, jonka epäillään sairastuneen tai kuolleen pernaruttoon, ja toimitettava verinäyte tutkittavaksi Ruokavirastoon. Lisäksi eläinterveysviranomaisen on selvitettävä pitopaikassa olevien nautaeläinten, muiden sorkkaeläinten ja hevoseläinten terveydentila ja huolehdittava niiden eläinten lämmönmittauksesta, joissa epäillään pernaruttoa tai jotka ovat suurimmassa vaarassa sairastua pernaruttoon.

Virallisen eläintautiepäilyn kyseessä ollen sovelletaan, mitä 4 ja 5 §:ssä säädetään.

4 §

Pernaruton leviämisen estäminen

Jos nautaeläimessä, muussa sorkkaeläimessä tai hevoseläimessä todetaan pernaruttoa tai kyseessä on virallinen eläintautiepäily, on tehtävä eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös taudin leviämisen estämiseksi, jolla:

1) kielletään nautaeläinten, muiden sorkkaeläinten ja hevoseläinten tuominen pitopaikkaan ja niiden vieminen sieltä pois;

2) veloitetaan mittaamaan lämpö kahdesti päivässä kaikilta maidontuotannossa olevilta nautoilta sekä niiltä muilta nautaeläimiltä, muilta sorkkaeläimiltä ja hevoseläimiltä, jotka ovat suurimmassa vaarassa sairastua pernaruttoon;

3) veloitetaan pitämään kirjaa 2 kohdassa tarkoitetuista lämmönmittauksista;

4) veloitetaan eristämään kuumeiset sekä sairastuneiksi epäillyt ja todetut eläimet muista pitopaikan eläimistä;

5) veloitetaan eristämään ja suojaamaan pernaruttoon kuolleeksi epäiltyjen ja todettujen eläinten raadot ja viipymättä desinfioimaan raadosta mahdollisesti valunut veri ja muut eritteet;

6) määrätään, että kaikki sairastuneiksi epäillyt eläimet on lääkittävä mikrobilääkkeellä;

7) kielletään nautaeläinten, muiden sorkkaeläinten ja hevoseläinten sukusolujen, alkioiden, lihan ja eläimistä saatujen sivutuotteiden vieminen pois pitopaikasta, lukuun ottamatta raatojen viemistä hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa;

8) kielletään nautaeläinten, muiden sorkkaeläinten ja hevoseläinten raatojen hautaaminen pitopaikan alueella;

9) kielletään lampaiden, vuohien ja nautaeläinten maidon ja pastöroimattomien maitotuotteiden vieminen pois pitopaikasta muutoin kuin elintarvikelain (297/2021) tai muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 nojalla hyväksyttyyn laitokseen pastöroitavaksi tai kuumennettavaksi vähintään pastörintia vastaavalla tavalla;

10) kielletään kuolleista ja sairastuneiksi epäillyistä eläimistä saadun maidon käyttö pitopaikassa elintarvikkeeksi tai eläinten rehuksi ja vieminen pois pitopaikasta; sekä

11) kielletään lannan, korsirehun, kuivikkeina käytettävien olkien sekä pernaruttoa mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja välineiden vieminen pois pitopaikasta, ellei niitä ole käsitelty pernaruton aiheuttajan poistamiseksi ennen poisvientä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, päätöstä taudin leviämisen estämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa pernaruttoa epäillään tai todetaan esiintyvän, on teurastamo tai poroteurastamo.

5 §

Poikkeaminen pernaruton leviämisen estämisestä koskevasta päätöksestä

Eläintautilain 32 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voi koskea mitä tahansa 4 §:n 1–11 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai toimenpidettä.

6 §

Pernaruton hävittäminen pitopaikasta

Pernaruton toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään määrättävä pitopaikassa kuolleiden nautaeläinten, muiden sorkkaeläinten ja hevoseläinten raadot sekä taudin todennäköisesti saastuttamat sukusolut ja alkiot, eläimistä saadut sivutuotteet ja eläinperäiset tuotteet sekä aineet ja jätteet hävitettäväksi tai käsiteltäviksi siten, että niissä mahdollisesti olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Raadoista on määrättävä otettaviksi näytteet pernaruton tutkimista varten ennen hävittämistä, ellei näytteitä ole otettu jo aikaisemmin.

Rakennukset, joissa sairaita eläimiä on pidetty, on määrättävä puhdistettaviksi ja desinfioitaviksi.

Maa-alueet, joista tartunta todennäköisesti on saatu, on määrättävä käsiteltäväksi siten, että niissä mahdollisesti olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Jos taudinaiheuttajia ei voida hävittää maa-alueilta, on kiellettävä alueiden käyttö sellaiseen tarkoitukseen, josta voi aiheutua pernaruton leviämisen vaaraa.

Päätöstä täytäntöön panevan eläinterveysviranomaisen tulee pitää yksityiskohtaista luetteloa hävitetystä omaisuudesta.

Päätöstä taudin hävittämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa pernaruttoa epäillään tai todetaan esiintyvän, on teurastamo tai poroteurastamo.

7 §

Pernaruton leviämisen estämiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo

Eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota, kun virallinen eläintautiepäily on suljettu pois tai 6 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on saatettu loppuun ja tämän jälkeen on kulunut viikko ilman uusia taudinpurkauksia.

3 luku

Hevosen näivetystaudin torjunta

8 §

Tautitilanteen selvittäminen todettaessa hevosen näivetystautia

Jos hevosen näivetystautia todetaan pitopaikassa, pitopaikan kaikki hevoseläimet sekä kaikki kilometrin säteellä pidetyt hevoseläimet on tutkittava näivetystaudin varalta.

9 §

Hevosen näivetystaudin leviämisen estäminen

Jos hevosen näivetystautia todetaan tai kyseessä on virallinen eläintautiepäily, on tehtävä eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös taudin leviämisen estämiseksi, jolla:

- 1) kielletään hevoseläinten tuominen pitopaikkaan ja niiden vieminen sieltä pois;
- 2) kielletään hevoseläinten laiduntaminen aikana, jolloin verta imeviä hyönteisiä on liikkeellä;
- 3) veloitetaan eristämään sairastuneiksi epäillyt ja todetut hevoseläimet pitopaikan muista hevoseläimistä, jos se on mahdollista; sekä
- 4) veloitetaan toteuttamaan toimenpiteitä verta imevien hyönteisten torjumiseksi pitopaikassa.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, päätöstä taudin leviämisen estämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa hevosen näivetystautia epäillään tai todetaan esiintyvän, on teurastamo.

10 §

Poikkeaminen hevosen näivetystaudin leviämisen estämisestä koskevasta päätöksestä

Eläintautilain 32 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voi koskea mitä tahansa 9 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai toimenpidettä.

11 §

Hevosen näivetystaudin hävittäminen pitopaikasta

Hevosen näivetystaudin toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään määrättävä hevoseläimet, joissa tauti on todettu, teurastettaviksi tai lopetettaviksi sekä karsinat, joissa eläimiä viimeksi pidettiin, puhdistettaviksi ja desinfioitaviksi.

12 §

Hevosien näivetystaudin leviämisen estämiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo

Eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota, kun virallinen eläintautiepäily on suljettu pois tai 11 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on saatettu loppuun ja tämän jälkeen pitopaikan muut hevoseläimet on tutkittu hevosen näivetystaudin varalta kahdesti vähintään kolmen kuukauden välein ja kaikki tulokset ovat olleet kielteisiä.

4 luku

Sikojen tarttuvan gastroenteriitin (TGE-tauti) ja sikojen lisääntymishäiriö- ja keuhkotulehdusoireyhtymä-viruksen aiheuttaman tartunnan (PRRS-tauti) torjunta

13 §

TGE- ja PRRS-taudin leviämisen estäminen

Jos sikaeläimessä todetaan TGE- tai PRRS-tautia tai kyseessä on virallinen eläintautiepäily, on tehtävä eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös, jolla:

- 1) kielletään sikaeläinten tuominen pitopaikkaan ja niiden vieminen sieltä pois;
- 2) veloitetaan pitämään pitopaikan sikaeläimet eläinsuojissa tai muussa paikassa, jossa ne voidaan eristää;
- 3) veloitetaan sen lisäksi, mitä muualla säädetään sikaeläinten luetteloinnista, pitämään ryhmittäin luetteloa kaikista pitopaikassa kuolleista ja sairastuneista sikaeläimistä;
- 4) kielletään sikaeläinten sukusolujen ja alkiodien ja sikaeläimistä saatujen sivutuotteiden sekä tartuntaa mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja välineiden vieminen pois pitopaikasta, lukuun ottamatta raatojen viemistä hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa;
- 5) veloitetaan huolehtimaan ajoneuvojen ja henkilöiden suojavarusteiden asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta sekä toimenpiteistä tartunnan leviämisen estämiseksi eläinsuojien ja pitopaikan sisään- ja uloskäyntien yhteydessä;
- 6) kielletään henkilöiden liikkuminen ja ajoneuvojen siirtäminen pitopaikasta toiseen sikojen pitopaikkaan ennen kuin pitopaikasta poistumisesta on kulunut vähintään kaksi vuorokautta; sekä
- 7) veloitetaan pitämään piha-alueilla koirat kytkettyinä tai ulkotarhassa, estämään kissojen ja koirien pääsy eläinsuojiiin sekä toteuttamaan tarvittavia haittaeläinten ja hyönteisten hävittämistoimenpiteitä.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa säädetty velvoite ei kuitenkaan koske eläintautilaissa säädettyjä toimenpiteitä varten pitopaikkaan tulevia henkilöitä ja ajoneuvoja.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, päätöstä taudin leviämisen estämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa tautia epäillään tai todetaan esiintyvän, on teurastamo.

14 §

Poikkeaminen TGE- tai PRRS-taudin leviämisen estämisestä koskevasta päätöksestä

Eläintautilain 32 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voi koskea mitä tahansa 13 §:n 1 momentin 1–7 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai toimenpidettä.

Lupaa ei kuitenkaan voida myöntää sikaeläinten viemiseen pois pitopaikasta, ellei niitä kuljeteta suoraan:

- 1) lopetettaviksi ja hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu kyseisen taudin leviämisen vaaraa;
- 2) teurastettaviksi tavalla, josta ei aiheudu kyseisen taudin leviämisen vaaraa; tai
- 3) toiseen pitopaikkaan, jossa ei ennestään ole sikaeläimiä.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa eläinten määränpäännä olevasta pitopaikasta vastuussa olevalle toimijalle on osoitettava 13 §:ssä tarkoitettu päätös.

15 §

TGE- tai PRRS-taudin hävittäminen pitopaikasta

TGE- tai PRRS-taudin toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään määrättävä pitopaikan sikaeläimet teurastettaviksi. Kuljetus ja teurastus on tehtävä tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa. Jos eläimet eivät ole teuraskokoisia tai niitä ei muusta syystä voida teurastaa, eläimet on määrättävä lopetettaviksi ja raadot hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa.

Kaikki pitopaikassa olevat, taudin todennäköisesti saastuttamat sukusolut ja alkiot, eläimistä saadut sivutuotteet ja eläinperäiset tuotteet sekä aineet ja jätteet on määrättävä hävitettäväksi tai käsiteltäväksi siten, että niissä mahdollisesti olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Rakennukset, joissa sikaeläimiä on pidetty, sikaeläinten tai raatojen kuljetukseen käytetyt ajoneuvot, eläinten hoidossa käytetyt työvälineet ja varusteet sekä muu todennäköisesti saastunut kalusto ja laitteisto on määrättävä puhdistettavaksi ja desinfioitavaksi sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on suoritettu taikka toimenpiteiden kohteiksi määrätty eläimet ja tuotteet on kuljetettu pois. Jos välineitä ja laitteita ei ole mahdollista desinfioida, on ne määrättävä hävitettäväksi. Päätöstä täytäntöön panevan eläinterveysviranomaisen tulee pitää yksityiskohtaista luetteloa hävitetystä omaisuudesta.

Jos pitopaikassa on todettu TGE-tauti, Ruokaviraston päätöksellä on asetettava ehdoksi uusien eläinten ottamiselle pitopaikkaan 1 ja 2 momentissa säädettyjen toimenpiteiden loppuun saattamisen ja eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen kumoamisen välisenä aikana, että uudet eläimet ovat sentinelliporsaita, jotka sijoitetaan kattavasti pitopaikan eri osiin ja tutkitaan TGE-taudin varalta aikaisintaan 40 vuorokauden kuluttua eläinten saapumisesta.

Jos pitopaikassa ei ole ulkotiloja sikaeläimiä varten, voidaan 3 momentista poiketen ehdoksi asettaa, että pitopaikka täytetään 20 vuorokaudessa ja että uudet sikaeläimet tutkitaan TGE-taudin varalta aikaisintaan 40 vuorokauden kuluttua viimeksi tulleiden eläinten saapumisesta. Lisäksi on edellytettävä, ettei pitopaikkaan tuoda muita uusia sikaeläimiä ennen tutkimustulosten valmistumista.

Päätöstä taudin hävittämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa tautia todetaan esiintyvän, on teurastamo.

16 §

TGE- tai PRRS-taudin hävittämistoimenpiteet pitopaikan erillisessä tuotantoyksikössä

Jos pitopaikka muodostuu kahdesta tai useammasta tuotantoyksiköstä, Ruokavirasto voi 15 §:ssä säädetystä poiketen päättää, ettei sellaisissa tuotantoyksiköissä olevia sikaeläimiä teurasteta tai lopeteta, joissa tautia ei esiinny. Tällöin tuotantoyksiköiden osalta ei myöskään muutoin sovelleta, mitä 15 §:ssä säädetään.

Edellytyksenä 1 momentin soveltamiselle on, että yksiköt ovat ennen taudin pitopaikkaan tuloa täyttäneet ja edelleen täyttävät seuraavat vaatimukset:

- 1) yksiköt ovat toiminnallisesti ja rakenteellisesti täysin erillään tartunnan saaneita eläimiä sisältävistä yksiköistä;
- 2) yksiköissä pidettävien sikaeläinten hoidossa käytetään eri henkilökuntaa, välineitä ja laitteita kuin niissä tuotantoyksiköissä pidettävien sikaeläinten hoidossa, joissa tartuntaa esiintyy; sekä

3) eläinsuojissa käyvät henkilöt käyttävät suojavaatteita ja -jalkineita, joita ei käytetä eläinsuojan ulkopuolella.

Eloon jätettävät eläimet on määrättävä tutkittaviksi kyseessä olevan taudin varalta.

17 §

Poikkeus TGE- tai PRRS-taudin vuoksi teurastettavien sikaeläinten kasvattamiseksi teuraskokoon asti

Jos hävittämistoimenpiteiden lykkääminen ei oleellisesti lisää vaaraa TGE- tai PRRS-taudin leviämisestä, Ruokavirasto voi 15 §:ssä säädetystä poiketen päättää, että oireettomia sikaeläimiä ei teurasteta tai lopeteta välittömästi, vaan että ne voidaan kasvattaa teuraskokoon ja sen jälkeen teurastaa. Edellä 15 §:n 2 momentissa säädetty toimenpiteet suoritetaan tällöin vasta, kun kaikki pitopaikassa olevat sikaeläimet on lopetettu tai teurastettu.

18 §

TGE- tai PRRS-tauti suljetussa pitopaikassa

Ruokavirasto voi 15 §:ssä säädetystä poiketen päättää, ettei pitopaikan sikaeläimiä tai osaa niistä määrätä teurastettaviksi tai lopetettaviksi, jos eläinten eloon jättäminen ei aiheuta vaaraa TGE- tai PRRS-taudin leviämisestä pitopaikan ulkopuolelle ja jos pitopaikka on eläinterveyssäännösten 4 artiklan 48 kohdassa määritelty suljettu pitopaikka.

Edellä 1 momentissa mainitussa tilanteessa on kuitenkin soveltuvin osin noudatettava, mitä 15 §:ssä säädetään. Pitopaikan eloon jätetyt sikaeläimet on määrättävä tutkittaviksi ja niitä koskeva kirjanpito tarkastettavaksi, jotta voitaisiin varmistaa, ettei vaaraa tartunnan leviämisestä pitopaikan ulkopuolelle ole.

Jos pitopaikan sikaeläimiä tai osaa niistä ei teurasteta tai lopeteta, pitopaikkaa koskevan eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen voimassaolon osalta noudatetaan, mitä eläintautilain 34 §:ssä säädetään. Päätöksellä määrättyihin ihmisten ja ajoneuvojen liikkumista koskeviin kieltoihin, rajoituksiin ja toimenpiteisiin voidaan myös tehdä tarvittavia muutoksia ottaen huomioon pitopaikan toiminta sekä taudin leviämiskaava. Ruokaviraston on ilmoitettava 1 momentin soveltamisesta viipymättä maa- ja metsätalousministeriölle.

19 §

TGE- tai PRRS-taudin leviämisen ehkäisemiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo

Eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota osittain, kun taudin hävittämiseksi määrätyt toimenpiteet on saatettu loppuun ja rakennukset, joissa sikaeläimiä on pidetty, ovat olleet tyhjillään eläimistä riittävän pitkän ajan kyseessä olevan taudinaiheuttajan hävittämiseksi. Päätös on jätettävä voimaan siltä osin kuin sillä kielletään sikaeläinten ja niiden sukusolujen ja alkuiden vieminen pois pitopaikasta.

Voimaan jääneestä kiellosta poikkeamiseen sovelletaan, mitä 14 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota kokonaan sen jälkeen, kun

1) edellä 15 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 16 §:n 3 momentissa säädetty tutkimukset on tehty ja niiden tulokset ovat olleet kielteiset; tai

2) pitopaikka on ollut tyhjillään sikaeläimistä kuusi kuukautta sikaeläinten tuontia koskevan kiellon voimassaolon päättymisestä.

Sen lisäksi, mitä 1–3 momentissa säädetään, eläintautilain 32 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan kumota, kun virallinen eläintautiepäily on suljettu pois.

Bruselloosin torjunta sikaeläimissä

20 §

Tautitilanteen selvittäminen todettaessa bruselloosia sikaeläimissä

Jos pitopaikan sikaeläimessä todetaan *Brucella abortus*-, *B. suis*- tai *B. melitensis* -tartuntaa (bruselloosi), pitopaikan kaikki sorkkaeläinlajit on tutkittava tartunnan varalta ja niiden terveydentilaa on seurattava.

Jos pitopaikan nauta-, lammas- tai vuohieläimessä todetaan bruselloosia, sovelletaan eläinterveyslainsäädännön III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa delegoiduissa sääöksissä sekä eläintautilain 25 §:ssä ja b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 6 luvussa annettuja säännöksiä.

21 §

Bruselloosin leviämisen estäminen

Jos pitopaikan sikaeläimessä todetaan bruselloosia tai kyseessä on virallinen eläintautiepäily, on tehtävä eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös, jolla:

- 1) kielletään sorkkaeläinten tuominen pitopaikkaan ja niiden vieminen sieltä pois;
- 2) veloitetaan pitämään pitopaikan sorkkaeläimet eläinsuojissa tai muussa paikassa, jossa ne voidaan eristää;
- 3) veloitetaan sen lisäksi, mitä muualla säädetään sorkkaeläinten luetteloinnista, pitämään ryhmittäin luetteloa kaikista pitopaikassa kuolleista ja sairastuneista sorkkaeläimistä;
- 4) kielletään sorkkaeläinten sukusolujen ja alkioiden, sorkkaeläimistä saatujen sivutuotteiden sekä bruselloosia mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja välineiden vieminen pois pitopaikasta, lukuun ottamatta raatojen viemistä hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa;
- 5) veloitetaan huolehtimaan ajoneuvojen ja henkilöiden suojavarusteiden asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta sekä toimenpiteistä tartunnan leviämisen estämiseksi eläinsuojien ja pitopaikan sisään- ja uloskäyntien yhteydessä;
- 6) veloitetaan ilmoittamaan eläinterveysviranomaiselle, jos pitopaikan sorkkaeläin luo sikiönsä ja huolehtimaan siitä, että luoneesta eläimestä otettu näyte tai luotu sikiö toimitetaan Ruokavirastoon tutkittavaksi bruselloosin varalta; sekä
- 7) veloitetaan pitämään piha-alueilla koirat kytkettyinä tai ulkotarhassa, estämään kissojen ja koirien pääsy eläinsuojoihin sekä toteuttamaan tarvittavia häntäeläinten ja hyönteisten hävittämistoimenpiteitä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, päätöstä taudin leviämisen estämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa bruselloosia epäillään tai todetaan esiintyvän, on teurastamo.

22 §

Poikkeaminen bruselloosin leviämisen estämisestä koskevasta päätöksestä

Eläintautilain 32 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voi koskea mitä tahansa 21 §:n 1 momentin 1–7 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai toimenpidettä.

Lupaa ei kuitenkaan voida myöntää sorkkaeläinten viemiseen pois pitopaikasta, ellei niitä kuljeteta suoraan:

- 1) lopetettaviksi ja hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu bruselloosin leviämisen vaaraa;
- 2) teurastettaviksi tavalla, josta ei aiheudu bruselloosin leviämisen vaaraa; tai

3) toiseen pitopaikkaan, jossa ei ennestään ole sorkkaeläimiä.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa eläinten määränpäänä olevasta pitopaikasta vastuussa olevalle toimijalle on osoitettava 21 §:ssä tarkoitettu päätös, jos siirrettävät eläimet olivat sikaeläimiä, b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 12 §:ssä tarkoitettu päätös, jos siirrettävät eläimet olivat nauta-, lammas- tai vuohieläimiä ja eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös, jos siirrettävät eläimet olivat muita sorkkaeläimiä kuin nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläimiä.

23 §

Bruselloosin hävittäminen pitopaikasta

Bruselloosin toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään määrättävä pitopaikan sikaeläimet teurastettaviksi. Kuljetus ja teurastus on tehtävä tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa. Jos eläimet eivät ole teuraskokoisia tai niitä ei muusta syystä voida teurastaa, eläimet on määrättävä lopetettaviksi ja raadot hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa. Kaikki pitopaikassa olevat, taudin todennäköisesti saastuttamat sukusolut ja alkio, eläimistä saadut sivutuotteet ja eläinperäiset tuotteet sekä aineet ja jätteet on määrättävä hävitettäväksi tai käsiteltäväksi siten, että niissä mahdollisesti olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Pitopaikan muut sorkkaeläimet on tutkittava bruselloosin varalta aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua sikaeläinten poistamisen jälkeen.

Rakennukset, joissa sikaeläimiä on pidetty, eläinten tai raatojen kuljetukseen käytetyt ajoneuvot, eläinten hoidossa käytetyt työvälineet ja varusteet sekä muu todennäköisesti saastunut kalusto ja laitteisto on määrättävä puhdistettavaksi ja desinfioitavaksi sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on suoritettu taikka toimenpiteiden kohteiksi määrätty eläimet ja tuotteet on kuljetettu pois. Jos välineitä ja laitteita ei ole mahdollista desinfioida, on ne määrättävä hävitettäväksi. Päätöstä täytäntöön panevan eläinterveysviranomaisen tulee pitää yksityiskohtaista luetteloa hävitetystä omaisuudesta.

Eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettulla päätöksellä on asetettava ehdoksi uusien sikaeläinten ottamiselle pitopaikkaan 1 ja 2 momentissa säädettyjen toimenpiteiden loppuun saattamisen ja eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöksen kumoamisen välisenä aikana, että uudet eläimet ovat sentinelliporsaita, jotka sijoitetaan kattavasti pitopaikan eri osiin ja tutkitaan bruselloosin varalta aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua eläinten saapumisesta.

Jos pitopaikassa ei ole ulkotiloja sikaeläimiä varten, voidaan 3 momentissa säädetystä poiketen ehdoksi asettaa, että pitopaikka täytetään 20 vuorokaudessa ja että uudet sikaeläimet tutkitaan bruselloosin varalta aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua viimeksi tulleiden eläinten saapumisesta. Lisäksi on edellytettävä, ettei pitopaikkaan tuoda muita uusia sikaeläimiä ennen tutkimustulosten valmistumista.

Päätöstä taudin hävittämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa bruselloosia todetaan esiintyvän, on teurastamo.

24 §

Bruselloosin hävittämistoimenpiteet pitopaikan erillisessä tuotantoyksikössä

Jos pitopaikka muodostuu kahdesta tai useammasta tuotantoyksiköstä, Ruokavirasto voi 23 §:ssä säädetystä poiketen päättää, ettei sellaisissa tuotantoyksiköissä olevia sikaeläimiä teurasteta tai lopeteta, joissa tautia ei esiinny. Tällöin tuotantoyksiköiden osalta ei myöskään muutoin sovelleta, mitä 23 §:ssä säädetään.

Edellytyksenä 1 momentin soveltamiselle on, että yksiköt ovat ennen taudin pitopaikkaan tuloa täyttäneet ja edelleen täyttävät seuraavat vaatimukset:

1) yksiköt ovat toiminnallisesti ja rakenteellisesti täysin erillään tartunnan saaneita eläimiä sisältävistä yksiköistä;

2) yksiköissä pidettävien sikaeläinten hoidossa käytetään eri henkilökuntaa, välineitä ja laitteita kuin niissä tuotantoyksiköissä pidettävien sikaeläinten hoidossa, joissa tartuntaa esiintyy; sekä

3) eläinsuojissa käyvät henkilöt käyttävät suojavaatteita ja -jalkineita, joita ei käytetä eläinsuojan ulkopuolella.

25 §

Poikkeus bruselloosin vuoksi teurastettavien eläinten kasvattamiseksi teuraskokoon asti

Jos hävittämistoimenpiteiden lykkääminen ei oleellisesti lisää vaaraa taudin leviämisestä, Ruokavirasto voi 23 §:ssä säädetystä poiketen päättää, että oireettomia sikaeläimiä ei teurasteta tai lopeteta välittömästi, vaan että ne voidaan kasvattaa teuraskokoon ja sen jälkeen teurastaa. Edellä 23 §:n 2 momentissa säädetty toimenpiteet suoritetaan tällöin vasta, kun kaikki pitopaikassa olevat sikaeläimet on lopetettu tai teurastettu.

26 §

Bruselloosi suljetussa pitopaikassa

Ruokavirasto voi 23 §:ssä säädetystä poiketen päättää, ettei pitopaikan sikaeläimiä tai osaa niistä määrätä teurastettaviksi tai lopetettaviksi, jos eläinten eloon jättäminen ei aiheuta vaaraa bruselloosin leviämisestä pitopaikan ulkopuolelle ja jos pitopaikka on eläin-terveyslainsäädännön 4 artiklan 48 kohdassa määritelty suljettu pitopaikka.

Edellä 1 momentissa mainitussa tilanteessa on kuitenkin soveltuvin osin noudatettava, mitä 23 §:ssä säädetään. Pitopaikan eloon jätetyt sikaeläimet on määrättävä tutkittaviksi ja niitä koskeva kirjanpito tarkastettavaksi, jotta voitaisiin varmistaa, ettei vaaraa tartunnan leviämisestä pitopaikan ulkopuolelle ole.

Jos pitopaikan sikaeläimiä tai osaa niistä ei teurasteta tai lopeteta, pitopaikkaa koskevan eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen voimassaolon osalta noudatetaan, mitä eläintautilain 34 §:ssä säädetään. Päätöksellä määrättyihin ihmisten ja ajoneuvojen liikkumista koskeviin kieltoihin, rajoituksiin ja toimenpiteisiin voidaan myös tehdä tarvittavia muutoksia ottaen huomioon pitopaikan toiminta sekä taudin leviämisvaara. Ruokaviraston on ilmoitettava 1 momentin soveltamisesta viipymättä maa- ja metsätalousministeriölle.

27 §

Bruselloosin leviämisen estämiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo

Eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota, kun virallinen eläintautiepäily on suljettu pois tai taudin hävittämiseksi tehdyllä päätöksellä määrätty toimenpiteet on saatettu loppuun sekä päätöksellä määrättyistä tutkimuksista on saatu kielteiset tulokset.

Jos pitopaikan kaikki sikaeläimet on teurastettu tai lopetettu, eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota osittain, kun taudin hävittämiseksi määrätty, 23 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on saatettu loppuun. Päätös on jätettävä voimaan siltä osin kuin sillä kielletään sorkkaeläinten sekä niiden sukusolujen ja alkioiden vieminen pois pitopaikasta.

Edellä 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa päätös voidaan kumota kokonaan, kun:

1) pitopaikkaan tuotuja tai pitopaikkaan jätettyjä sorkkaeläimiä koskevat tutkimukset on tehty ja niiden tulokset ovat olleet kielteiset; tai

2) pitopaikka on ollut tyhjillään sorkkaeläimistä kuusi kuukautta sorkkaeläinten tuontia koskevan kiellon voimassaolon päättymisestä.

6 luku

Muissa sorkkaeläimissä kuin nautaeläimissä todettujen MTBC-tartuntojen torjunta

28 §

Tautitilanteen selvittäminen todettaessa sorkkaeläinten MTBC-tartuntaa

Jos pitopaikan muussa sorkkaeläimessä kuin nautaeläimessä todetaan *Mycobacterium tuberculosis complex*-tartuntaa (*MTBC-tartunta*), pitopaikan kaikki sorkkaeläinlajit on tutkittava tartunnan varalta ja niiden terveydentilaa on seurattava.

Jos pitopaikan nautaeläimessä todetaan MTBC-tartuntaa, sovelletaan eläinterveyssäännösten III osan II osastossa ja sen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä sekä eläintautilain 25 §:ssä ja b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 6 luvussa annettuja säännöksiä.

29 §

MTBC-tartunnan leviämisen estäminen

Jos pitopaikan muussa sorkkaeläimessä kuin nautaeläimessä todetaan MTBC-tartuntaa tai kyseessä on virallinen eläintautiepäily, on tehtävä eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös, jolla:

- 1) kielletään sorkkaeläinten tuominen pitopaikkaan ja niiden vieminen sieltä pois;
 - 2) veloitetaan pitämään pitopaikan sorkkaeläimet eläinsuojissa tai muussa paikassa, jossa ne voidaan eristää;
 - 3) veloitetaan sen lisäksi, mitä muualla säädetään sorkkaeläinten luetteloinnista, pitämään ryhmittäin luetteloa kaikista pitopaikassa kuolleista ja sairastuneista sorkkaeläimistä;
 - 4) kielletään sorkkaeläinten sukusolujen ja alkioiden, sorkkaeläimistä saatujen sivutuotteiden sekä MTBC-tartuntaa mahdollisesti levittävien muiden aineiden ja välineiden vieminen pois pitopaikasta, lukuun ottamatta raatojen viemistä hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa;
 - 5) veloitetaan huolehtimaan ajoneuvojen ja henkilöiden suojavarusteiden asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta sekä toimenpiteistä tartunnan leviämisen estämiseksi eläinsuojien ja pitopaikan sisään- ja uloskäyntien yhteydessä;
 - 6) kielletään sorkkaeläimistä saadun maidon ja maitotuotteiden vieminen pois pitopaikasta muualle kuin elintarvikelain tai muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 nojalla hyväksyttyyn laitokseen pastöroitavaksi tai kuumenttavaksi vähintään pastörointia vastaavalla tavalla;
 - 7) kielletään sorkkaeläinten pastöroimattoman ja kuumentamattoman maidon käyttö pitopaikassa elintarvikkeeksi;
 - 8) kielletään sairastuneiksi epäiltyjen ja todettujen sorkkaeläinten pastöroimattoman ja kuumentamattoman maidon käyttö pitopaikassa eläinten rehuksi; sekä
 - 9) veloitetaan pitämään piha-alueilla koirat kytkettyinä tai ulkotarhassa, estämään kissojen ja koirien pääsy eläinsuojiiin sekä toteuttamaan tarvittavia haittaeläinten ja hyönteisten hävittämistoimenpiteitä.
- Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, päätöstä taudin leviämisen estämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa MTBC-tartuntaa epäillään tai todetaan esiintyvän, on teurastamo.

30 §

Poikkeaminen MTBC-tartunnan leviämisen estämisestä koskevasta päätöksestä

Eläintautilain 32 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voi koskea mitä tahansa 29 §:n 1 momentin 1–9 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai toimenpidettä.

Lupaa ei kuitenkaan voida myöntää sorkkaeläinten viemiseen pois pitopaikasta, ellei niitä kuljeteta suoraan:

1) lopetettaviksi ja hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu MTBC-tartunnan leviämisen vaaraa;

2) teurastettaviksi tavalla, josta ei aiheudu MTBC-tartunnan leviämisen vaaraa; tai

3) toiseen pitopaikkaan, jossa ei ennestään ole sorkkaeläimiä.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tapauksessa eläinten määränäänä olevasta pitopaikasta vastuussa olevalle toimijalle on osoitettava 29 §:ssä tarkoitettu päätös, jos siirrettävät eläimet ovat muita sorkkaeläimiä kuin nautaeläimiä, ja b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 18 §:ssä tarkoitettu päätös, jos siirrettävät eläimet ovat nautaeläimiä.

31 §

MTBC-tartunnan hävittäminen pitopaikasta

MTBC-tartunnan toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään määrättävä ne sorkkaeläimet, joissa MTBC-tartunta epäillään tai on todettu, lopetettaviksi ja raadot hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu MTBC-tartunnan leviämisen vaaraa. Kaikki pitopaikan sorkkaeläimet on määrättävä lopetettaviksi, jos MTBC-tartunnan esiintymisen laajuuden tai muiden seikkojen perusteella on todennäköistä, että suuri osa niistä on saanut tartunnan. Jos pitopaikan eläinten teurastaminen ei oleellisesti lisää vaaraa taudin leviämisestä eikä aiheuta riskiä ihmisten terveydelle, oireettomat eläimet voidaan määrätä lopettamisen sijaan teurastettaviksi. Kaikki pitopaikassa olevat, taudin todennäköisesti saastuttamat sukusolut ja alkiot, eläimistä saadut sivutuotteet ja eläinperäiset tuotteet sekä aineet ja jätteet on määrättävä hävitettäväksi tai käsiteltäväksi siten, että niissä mahdollisesti olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat.

Rakennukset, joissa eläimiä on pidetty, eläinten tai raatojen kuljetukseen käytetyt ajoneuvot, eläinten hoidossa käytetyt työvälineet ja varusteet sekä muu todennäköisesti saastunut kalusto ja laitteisto on määrättävä puhdistettavaksi ja desinfioitavaksi sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on suoritettu taikka toimenpiteiden kohteiksi määrätty eläimet ja tuotteet on kuljetettu pois. Jos välineitä ja laitteita ei ole mahdollista desinfioida, on ne määrättävä hävitettäväksi. Päätöstä täytäntöön panevan eläinterveysviranomaisen tulee pitää yksityiskohtaista luetteloa hävitetyistä omaisuudesta.

Jos kaikkia sorkkaeläimiä ei määrätä lopetettaviksi tai teurastettaviksi, eloon jätettävät yli kuuden viikon ikäiset eläimet on määrättävä tutkittaviksi MTBC-tartunnan varalta kahdesti. Ensimmäinen tutkimus voidaan suorittaa aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua lopetettaviksi tai teurastettaviksi määrättyjen eläinten teurastamisesta, lopettamisesta tai kuljettamisesta pois ja toinen tutkimus aikaisintaan neljän kuukauden kuluttua ensimmäisestä tutkimuksesta.

Jos kaikki pitopaikan sorkkaeläimet määrätään lopetettaviksi tai teurastettaviksi, pitopaikkaan taudin hävittämistoimenpiteiden loppuun saattamisen ja eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöksen kumoamisen välisenä aikana tuotavat uudet sorkkaeläimet on määrättävä tutkittaviksi MTBC-tartunnan varalta aikaisintaan neljän kuukauden kuluttua tuonnista.

Päätöstä taudin hävittämiseksi ei tarvitse tehdä, jos pitopaikka, jossa MTBC-tartuntaa todetaan esiintyvän, on teurastamo.

32 §

MTBC-tartunta suljetussa pitopaikassa

Ruokavirasto voi 31 §:ssä säädetystä poiketen päättää, ettei pitopaikan sorkkaeläimiä tai osaa niistä määrätä lopetettaviksi, jos sorkkaeläinten eloonjättäminen ei aiheuta vaaraa MTBC-tartunnan leviämisestä pitopaikan ulkopuolelle ja jos pitopaikka on eläinterveys-säännösten 4 artiklan 48 kohdassa määritelty suljettu pitopaikka.

Edellä 1 momentissa mainitussa tilanteessa on kuitenkin soveltuvin osin noudatettava, mitä 31 §:ssä säädetään. Pitopaikan eloonjätetyt eläimet on määrättävä tutkittaviksi ja niitä koskeva kirjanpito tarkastettavaksi, jotta voitaisiin varmistaa, ettei vaaraa tartunnan leviämisestä pitopaikan ulkopuolelle ole.

Jos pitopaikan sorkkaeläimiä tai osaa niistä ei lopeteta, pitopaikkaa koskevan eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen voimassaolon osalta noudatetaan, mitä eläintautilain 34 §:ssä säädetään. Päätöksellä määrättyihin ihmisten ja ajoneuvojen liik-kumista koskeviin kieltoihin, rajoituksiin ja toimenpiteisiin voidaan myös tehdä tarvitta-via muutoksia ottaen huomioon pitopaikan toiminta sekä taudin leviämisvaara. Ruoka-viraston on ilmoitettava 1 momentin soveltamisesta viipymättä maa- ja metsätalousmi-nisteriölle.

33 §

MTBC-tartunnan leviämisen estämiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo

Eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota, kun virallinen eläintautiepäily on suljettu pois tai taudin hävittämiseksi tehdyllä päätöksellä määrätty toi-menpiteet on saatettu loppuun sekä päätöksellä määrättyistä tutkimuksista on saatu kieltei-set tulokset.

Jos pitopaikan kaikki sorkkaeläimet on lopetettu tai teurastettu, päätös voidaan kumota osittain, kun taudin hävittämiseksi määrätty toimenpiteet on saatettu loppuun. Päätös on jätettävä voimaan siltä osin kuin sillä kielletään sorkkaeläinten ja niiden sukusolujen ja al-kioiden vieminen pois pitopaikasta.

Edellä 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa päätös voidaan kumota kokonaan, kun:

- 1) pitopaikkaan tuotuja uusia eläimiä koskevat tutkimukset on tehty ja niiden tulokset ovat olleet kielteiset; tai
- 2) pitopaikka on ollut tyhjillään sorkkaeläimistä kuusi kuukautta sorkkaeläinten tuon-tia koskevan kiellon voimassaolon päättymisestä.

7 luku

Lohikalojen alfavirustartuntojen (SAV-tauti), karpin kevätvireman (SVC-tauti) ja koikarpin herpesvirustaudin (KHV-tauti) torjunta

34 §

Vesieläntötaudin leviämisen estämiseksi tehtävä päätös

Jos kyseessä on vesiviljelyeläimissä esiintyvää SAV-tautia, SVC-tautia tai KHV-tautia koskeva virallinen eläintautiepäily tai pitopaikan vesiviljelyeläimissä on todettu kyseinen eläintauti, on tehtävä eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös, jolla:

- 1) kielletään vesiviljelyeläinten tuominen pitopaikkaan ja niiden vieminen sieltä pois;
- 2) velvoitetaan riittävällä tarkkuudella luetteloimaan pitopaikassa olevat vesivilje-lyeläimet ja niiden kuolleisuus altaittain sekä pitämään luettelo ajan tasalla;
- 3) kielletään sellaisten vesieläimistä saatujen sivutuotteiden, aineiden tai välineiden vieminen pois pitopaikasta, jotka voivat levittää tautia; sekä

4) velvoitetaan huolehtimaan työvälineiden ja henkilöiden suojarusteiden asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta.

Edellä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja kieltoja ei kuitenkaan uloteta koskemaan vesiviljelyeläinten taikka aineiden tai välineiden viemistä sellaiselle Suomen alueelle, jolla kyseessä olevaa tautia ei ole nimetty muuksi torjuttavaksi eläintaudiksi.

35 §

Poikkeaminen vesieläintaudin leviämisen estämisestä koskevasta päätöksestä

Eläintautilain 32 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voi koskea mitä tahansa 34 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettua kieltä tai toimenpidettä.

36 §

Päätös vesieläintaudin hävittämiseksi pitopaikasta

SAV-taudin, SVC-taudin tai KHV-taudin toteamisen jälkeen on eläintautilain 33 §:ssä tarkoitettulla päätöksellä määrättävä pitopaikan taudille alttiit vesiviljelyeläimet lopetettaviksi viipymättä. Myyntikoon saavuttaneet vesiviljelyeläimet, joissa ei ole taudin oireita, voidaan kuitenkin määrätä lopettamisen sijaan teurastettaviksi ja perattaviksi perkaamossa, jos teurastuksesta ja perkaamisesta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa.

Muut kuin taudille alttiit vesiviljelyeläimet on määrättävä lopetettaviksi, jos eläinterveysviranomaisen suorittamien selvitysten tai tutkimusten taikka muiden esille tulleiden seikkojen perusteella on todennäköistä, että ne ovat saaneet tartunnan.

Lopetettujen ja pitopaikassa itsestään kuolleiden vesiviljelyeläinten raadot ja muut sivutuotteet on määrättävä hävitettäväksi tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa. Lopetettaviksi määrätyistä vesiviljelyeläimistä on tarvittaessa määrättävä otettavaksi näytteitä epidemiologisia tutkimuksia varten. Kaikki pitopaikassa olevat, kyseessä olevan taudin todennäköisesti saastuttamat eläimistä saadut sivutuotteet ja eläinperäiset tuotteet, aineet ja jätteet on määrättävä hävitettäväksi tai käsiteltäväksi siten, että niissä mahdollisesti olevat taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Altaat, verkkokassit ja muut rakenteet, joissa taudin todennäköisesti saaneita vesiviljelyeläimiä on pidetty, niiden ympäristö, vesiviljelyeläinten tai sivutuotteiden kuljetukseen käytetyt ajoneuvot sekä vesiviljelyeläinten hoidossa käytetyt työvälineet, varusteet ja muu todennäköisesti saastunut kalusto ja laitteisto on määrättävä puhdistettavaksi ja desinfioitavaksi sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on suoritettu taikka toimenpiteiden kohteeksi määrätty eläimet ja tuotteet on kuljetettu pois. Jos välineitä ja laitteita ei ole mahdollista desinfioida, on ne määrättävä hävitettäväksi. Päätöstä täytäntöön panevan eläinterveysviranomaisen tulee pitää yksityiskohtaista luetteloa hävitetystä omaisuudesta.

37 §

Vesieläintaudin hävittämistoimenpiteet pitopaikan erillisessä tuotantoyksikössä

Jos pitopaikka muodostuu kahdesta tai useammasta tuotantoyksiköstä, Ruokavirasto voi 36 §:ssä säädetystä poiketen päättää, ettei sellaisissa tuotantoyksiköissä olevia vesiviljelyeläimiä teurasteta tai lopeteta, joissa tautia ei esiinny. Tällöin tuotantoyksiköiden osalta ei myöskään muutoin sovelleta, mitä 36 §:ssä säädetään.

Edellytyksenä 1 momentin soveltamiselle on, että yksiköt ovat ennen taudin pitopaikkaan tuloa täyttäneet ja edelleen täyttävät seuraavat vaatimukset:

- 1) yksiköt ovat toiminnallisesti ja rakenteellisesti täysin erillään tartunnan saaneita eläimiä sisältävistä yksiköistä;
- 2) yksiköiden välillä ei ole sellaista vesiyhteyttä, jossa tartunta on voinut levitä tartunnan saaneita eläimiä sisältävistä yksiköistä; sekä

3) yksiköissä pidettävien vesiviljelyeläinten hoidossa käytetään eri välineitä ja laitteita kuin niissä tuotantoyksiköissä pidettävien vesiviljelyeläinten hoidossa, joissa tartuntaa esiintyy.

38 §

Vesieläintaudin leviämisen estämiseksi tehtävän päätöksen voimassaolo

Eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota osittain, kun pitopaikka tai ne pitopaikan osat, joissa kyseessä olevaa tautia on todettu tai epäillään esiintyvän, on tyhjennetty kerralla kokonaan vesiviljelyeläimistä, minkä jälkeen pitopaikka tai tyhjennetyt osat on puhdistettu ja desinfioitu ja pidetty tyhjillään vedestä vähintään kuuden viikon ajan tai, jos pitopaikkaa tai sen osia ei voida pitää tyhjillään vedestä, pidetty tyhjillään vesiviljelyeläimistä riittävän kauan tartunnan häviämiseksi.

Päätös on jätettävä voimaan siltä osin kuin sillä:

- 1) velvoitetaan riittävällä tarkkuudella luetteloimaan pitopaikassa olevat vesiviljelyeläimet ja niiden kuolleisuus alitaittain sekä pitämään luettelo ajan tasalla;
- 2) kielletään vesiviljelyeläinten vieminen pois pitopaikasta; sekä
- 3) velvoitetaan huolehtimaan työvälineiden ja henkilöiden suojavarusteiden asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfektiosta.

Voimaan jääneistä kielloista ja velvoitteista poikkeamiseen sovelletaan, mitä 35 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota kokonaan sen jälkeen, kun pitopaikkaan tai sen tyhjennettyihin osiin otetut uudet vesiviljelyeläimet on tutkittu tavalla, joka on tauti ja tuotantomuoto huomioon ottaen riittävä tartunnan häviämisen varmistamiseksi, ja tutkimusten tulokset ovat olleet kielteisiä.

Päätös voidaan myös kumota kokonaan sen jälkeen, kun pitopaikan rakenteet ovat olleet tyhjillään taudille alttiista vesiviljelyeläimistä vähintään kahden vuoden ajan.

Sen lisäksi, mitä 1–5 momentissa säädetään, eläintautilain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan kumota, kun virallinen eläintautiepäily on suljettu pois.

8 luku

Erinäiset säännökset

39 §

Rokotuskiellot

Eläinten rokottaminen seuraavia muiksi torjuttaviksi eläintaudeiksi nimettyjä tauteja vastaan on kielletty:

- 1) EHD-tauti;
- 2) MTBC-tartunta;
- 3) TGE-tauti;
- 4) PRRS-tauti;
- 5) bruselloosi;
- 6) SAV-tauti;
- 7) SVC-tauti;
- 8) KHV-tauti.

40 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2021.

326/2021

Helsingissä 13.4.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Neuvotteleva virkamies Kajsa Hakulin